

Geliş Tarihi (Received): 30.12.2023

Kabul Tarihi (Accepted): 28.05.2024

Araştırma Makalesi/Research Article

Covid-19 Pandemi Sürecini Yaşayan Hemşirelik Öğrencilerinin Psikolojik Sağlık Durumları ve Üniversite Yaşamına Uyumlarının Değerlendirilmesi

Evaluation of the Psychological Resilience of Nursing Students Experiencing the Covid-19 Pandemic Process and Their Adaptation to University Life

Tülay DEMİRAY¹

Esra UĞUR²

Ükke KARABACAK³

¹Öğretim Görevlisi, Acıbadem Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE.

²Prof. Dr., Acıbadem Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE.

³Prof. Dr., Acıbadem Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE.

Yazışmadan sorumlu yazar: Esra UĞUR; eugur1@gmail.com

Alıntı (Cite): Demiray T, Uğur E, Karabacak Ü. Covid-19 Pandemi Sürecini Yaşayan Hemşirelik Öğrencilerinin Psikolojik Sağlık Durumları ve Üniversite Yaşamına Uyumlarının Değerlendirilmesi. YBH dergisi. 2024;5(2): 37-55

*Bu çalışma, 6. Ulusal 2. Uluslararası Temel Hemşirelik Bakımı Kongre'sinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur. Etik Kurul izni, Acıbadem Üniversitesi'nden alınmıştır.

Özet:

Amaç: Bu çalışma, Covid-19 pandemisinde, hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sağlık durumları ve üniversite yaşamına uyumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini bir vakıf üniversitesindeki (n:122) hemşirelik öğrencileri oluşturdu. Verilere; Bireysel Özellikler Formu, Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği (ÜYUÖ), Kısa Psikolojik Sağlık Ölçeği (KPSÖ) ile ulaşıldı. Verilerin analizinde t testi ve Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grup arası değerlendirmelerinde Kruskal-Wallis test kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin yaşları ortalama 20.21 ± 1.12 yıl olup, %89.3'ü kadın, %41'i birinci sınıfta, %66.4'ü evde ailesiyle yaşamaktaydı. Öğrencilerin, KPSÖ toplam puanları ortalama 18.08 ± 5.30 , ÜYUÖ Kişisel uyum alt boyut puanları ortalama 73.40 ± 14.27 , Sosyal uyum alt boyut puanları ortalama 84.68 ± 10.53 , Akademik uyum alt boyut puanları ortalama 77.66 ± 12.74 bulundu. Öğrencilerin, KPSÖ puanları ile ÜYUÖ Kişisel uyum ($p < 0.001$), Sosyal uyum ($p = 0.002$), Akademik uyum ($p = 0.005$) alt boyut puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı.

Sonuç: Öğrencilerin, öğrenim ve yaşamlarında değişiklik yaratan krizlerde üniversiteye uyumunun artırılması için, danışmanlık, akran destek programları ve psikolojik farkındalıklarının güçlendirilmesi için programların yararı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 pandemisi; üniversite öğrencileri; psikolojik sağlık, üniversiteye uyum.

Abstract:

Aim: This study was carried out to evaluate the relationship between the psychological resilience of nursing students and their adaptation to university life during the Covid-19 pandemic.

Method: The sample of the study consisted of nursing students (n=122) studying at a foundation university. To the data; It was reached through the Individual Characteristics Form, the University Life Adaptation Scale (ÜYUÖ), and the Brief Psychological Resilience Scale (KPSÖ). In the analysis of the data, t test and Mann-Whitney U test were used in independent groups, and Kruskal-Wallis test was used in the evaluation of more than two groups.

Results: The average age of the students was 20.21 ± 1.12 years, 89.3% were female, 41% were in the first grade, and 66.4% were living at home with their families. The average of the students' KPSÖ total scores was 18.08 ± 5.30 , the average of the ÜYUÖ Personal adaptation sub-dimension scores was 73.40 ± 14.27 , the average of the Social adaptation sub-dimension scores was 84.68 ± 10.53 , and the average academic adaptation sub-dimension scores were 77.66 ± 12.74 . A positive, statistically significant relationship was detected between the students' KPSÖ scores and the ÜYUÖ Personal adjustment ($p < 0.001$), Social adjustment ($p = 0.002$), Academic adjustment ($p = 0.005$) subscale scores.

Conclusion: It would be beneficial to organize counseling meetings, peer support programs and programs to strengthen the psychological awareness of students in order to increase their adaptation to the university in crises that create changes in their learning and life processes.

Key Words: Covid-19 pandemic; university students; psychological resilience; adaptation to university.

Giriş

Üniversite dönemi, yaşamsal becerilerde çeşitlilik gerektiren, farklı ortam, insanlar, alışkanlıklar sunan bir deneyimdir. Bu yeni durum, beraberinde heyecan ve mutluluk getirse de, kaygı ve stresin de yaşandığı bir süreç olabilir.⁽¹⁻⁴⁾ Örneğin; beslenme, barınma, maddi kaygılar, yakınlarla duyulan özlem öğrencilerde stres yaratabilir. Bireylerin bu dönemde, kimlik ve bağımsızlık kazanma çabaları devam eder, ilişkileri şekillenir, bir yandan da yeni fiziksel ve sosyal çevreye uyum sağlamaya çalışır, erişkinliğe geçiş dönemi yaşarlar. Diğer taraftan yaşanan bu farklılaşma, sosyalleşmeyi, öz yönetimlerini güçlendiren, herhangi bir ruhsal sorun yaşamadan, psikolojik iyilik halinin oluşturulması ve sürdürülmesi açısından önem taşır.⁽³⁻⁵⁾ Bu nedenle üniversite döneminde yaşanacak her deneyim oldukça değerlidir.^(1,2,6)

Covid-19 pandemisi sırasında yaşanan sorunlar, her yaş grubu, farklı meslekleri etkilediği gibi, üniversite öğrencilerini de etkilemiştir. Sosyalleşmenin kısıtlanması ve belirsizlik dönemi, üniversite öğrencilerini etkilemiştir.⁽⁷⁾ Üniversite öğrencilerinin, yaşadıkları sorunların, fiziksel ihtiyaçların giderilmesi, ekonomik sorunlar, sosyalleşme gibi süreçler ile ilgili olduğu görülmektedir. Bunun yanında gelecek ile ilgili kaygılar ve belirsizlikler de yoğun yaşanan yaşamsal süreçlerdir.⁽⁴⁾ Bunlara ek olarak, Covid-19 pandemisi de, sosyalleşmenin vazgeçilmez olduğu üniversite döneminde, öğrencilerin yaşamını etkilemiş, belirsizliklerin yaşanmasına sebep olmuş ve öğrencilerin, evlerinde kısıtlanarak sosyalleşmesini engellemiş, belirsizlik, umutsuzluk, yalnızlık, finansal kaygılar ve akademik performans ile ilgili sorunlar kaynaklı ruhsal tanılar almalarına ve bazılarının psikiyatrik tedavi görmelerine neden olmuştur.^(8,9,4)

Covid-19 pandemi süreci, üniversitede öğrenim gören öğrenciler ve öğretim elemanları için farklı yeniliklere uyum sağlama zorunluluğu oluşturmuştur. Öğrenciler Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitim almaları, hem derslerini hem de üniversite sürecine ilişkin diğer yaşantıları fiziksel olarak deneyimlememiş olmaları nedeniyle farklı boyutta güçlükler yaşamıştır.⁽¹⁰⁻¹²⁾ Öğrencilerin, yaşamlarındaki bu değişikliklere bakılan bir çalışmada; sosyal yaşam, eğitim hayatı, duygusal zorlanma, olumlu etkiler, özgürlüğün kısıtlanması, aile ilişkileri ve maddi zorluklar olduğu bulunmuş, en fazla zorluk yaşanan konunun da sosyal yaşam olduğu iletilmiştir.⁽⁹⁾ Örneğin; sınıf arkadaşlarını, öğretim elemanlarını tanıyamama, uzaktan eğitim, sürekli teknolojik süreçleri kullanarak derslere, sınavlara katılma ve bunun psikolojik etkilerinin yanı sıra, Covid-19 virüsünden kendisinin ya da yakınlarının etkilenmesi gibi ailesel krizlerle de yüzleşmişlerdir.^(10,11)

Üniversite yaşamına yeni adım atmanın getirdiği zorluklar kadar bu deneyimi gerektiği gibi yaşayamamanın da öğrencilerde psikolojik sorunlar yaşattığı bilinmektedir.⁽¹²⁾ Hemşirelik öğrenimi sırasında, teorik bilginin yanında psikomotor beceriler, hasta ile iletişim ve uygulamaların önemi düşünüldüğünde, Covid-19 pandemisinin hemşirelik eğitiminin uzaktan sürdürülmesinde oldukça büyük bir etki yarattığı söylenebilir.⁽¹⁰⁾ Hemşirelik mesleği uygulanırken, farklı hastalık, travmatik yaşantı ve hasta grupları ile çalışmak, hemşirelerin iletişim becerileri, psikolojik olarak sağlam iyi oluşlukları ve benlik gelişimlerini de şekillendirmektedir. Hasta ile her karşılaşmanın önemli bir iletişim deneyimi, olgunlaşma olduğu düşünüldüğünde, hasta ile deneyim yaşamamış olmaları, olgunlaşma ve benlik gelişimlerini de olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, Covid-19 pandemi süreci hemşirelik öğrencileri için mesleki, sosyal, psikolojik gelişim açısından sorun yaratan bir deneyim olmuştur.⁽¹²⁾

Değişen süreçlere uyum sağlayabilmek ve zorluklarla baş edebilmek için, öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları önemlidir. Psikolojik sağlamlık, stres yaratan durumlara odaklanmak yerine, kaynaklara ve güçlü yanlara odaklanmayı, iyileşmeye, tekrar eski iyilik haline dönmeye ve uyum sağlamaya olanak, elastikiyet içeren pozitif psikoloji terimidir.^(5,14,13) Psikolojik sağlamlığın bireyden bireye değişkenlik, gösterdiği düşünülrse, üniversite öğrencilerinin de bu stresli sürece verdiği tepkilerin farklı olduğu söylenebilir.^(10,11) Birey, psikolojik olarak dayanıklı ise, sorumluluklarını yapar, ilişkilerini sürdürür ve bunların hepsi okul yaşamının olumlu ilerlemesine destek olur.^(12,16)

Araştırmanın amacı: Bu çalışma, Covid-19 pandemisini deneyimlemiş hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sağlamlık durumları ve üniversite yaşamına uyumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Türü: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde, Aralık 2021-Ocak 2022 tarihleri arasında İstanbul'da eğitim veren bir vakıf üniversitesinde gerçekleştirildi. Çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt arandı.

- Covid-19 Pandemisi sürecini yaşayan hemşirelik öğrencilerinin Psikolojik Sağlamlıkları ne düzeydedir?
- Covid-19 Pandemisi sürecini yaşayan hemşirelik öğrencilerinin üniversiteye uyumları ne düzeydedir?

- Covid-19 Pandemisi, sürecini yaşayan hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sağlımlıkları ve üniversite yaşamına uyumları arasında bir ilişki var mıdır?

Araştırma Evren ve Örneklemi: Çalışma bir vakıf üniversitesi hemşirelik lisans programındaki tüm öğrenciler oluşturdu (N=355). Çalışmaya, katılmaya gönüllü olan ve 18 yaşından büyük tüm öğrenciler örnekleme dahil edildi (n=122).

Veri Toplama Araçları

Bireysel özellikler formu

Çalışmaya katılan bireylerin sosyodemografik özelliklerine ilişkin bilgileri içeren form, çalışmacılar tarafından ilgili literatür taraması sonucu geliştirildi.^(2,8,11) Sosyodemografik özellikler doğrultusunda öğrencilere; yaş, cinsiyet, gelir durumu, nerede yaşadığı, kaçınıcı sınıf olduğu, çevresi ile ilgili olan ilişkileri, sorunlarla başetme süreçleri ve Covid 19 sürecindeki durum ile ilgili 14 adet soru yöneltildi.

Kısa psikolojik sağlımlık ölçeği (KPSÖ)

Ölçek, bireylerin psikolojik sağlımlığını ölçebilmek amacıyla Smith ve ark. (2008) tarafından geliştirilmiştir.⁽¹²⁾ Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenilirlik çalışması Doğan (2015) tarafından yapılmıştır.⁽¹³⁾ KPSÖ, 5'li likert tipinde, 6 maddelik, öz bildirim tarzı bir ölçme aracıdır. "Hiç uygun değil" (1), "Uygun Değil" (2), "Biraz Uygun" (3), "Uygun" (4), "Tamamen Uygun" (5) şeklinde bir cevaplama anahtarına sahiptir. Ölçekte 2, 4, ve 6. maddeler tersten kodlanmaktadır. Tersten kodlanan maddeler çevrildikten sonra alınan yüksek puanlar yüksek düzeyde psikolojik sağlımlığa işaret etmektedir. KPSÖ'nün Cronbach alfa katsayısı .83 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise, 0.889 bulundu.

Üniversite yaşamına uyum ölçeği (ÜYUÖ)

Üniversiteye Yaşamına Uyum Ölçeği, Aslan (2015) tarafından, üniversite öğrencilerinin üniversiteye uyumlarını kişisel, sosyal ve akademik boyutlarda ölçmek amacı ile geliştirilmiştir. (1) Ölçek, 5'li Likert tarzındadır. "Hiç uygun değil" (1), "Uygun Değil" (2), "Biraz Uygun" (3), "Uygun" (4), "Tamamen Uygun" (5) şeklinde cevaplanmaktadır. Ölçekte, toplam puan alınmamakta, "kişisel", "sosyal" ve "akademik" uyum alt ölçeklerine ayrılmaktadır. Her bir alt ölçekten en düşük 20, en yüksek 100 puan alınabilmektedir. Her bir alt ölçegin puanı yükseldikçe, o alt ölçek ile ilgili uyumun arttığının göstergesidir. Ölçeğin, Cronbach alfa katsayısı değerleri; kişisel uyum 0.92, sosyal uyum 0.89, akademik uyum 0.93 olarak bulundu. Bu çalışmada ise, alt boyutu oluşturan maddelerin iç tutarlılık düzeyinin 0.934 bulundu.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması: Verilerin toplanması sırasında Bireysel Özellikler Formu, Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği, Kısa Psikolojik Sağlık Ölçeği kullanıldı. Anket ve ölçek soruları, Google anket üzerinden (Google Forms) katılımcılara gönderildi. Anket, aydınlatılmış onam formu ve çalışmaya katılmayı onaylama sorusu ile başladı. Onay vermeyen öğrenciler form ve ölçekteki soruları göremedi.

Verilerin Analizi: İstatistiksel analizler için R vers. 2.15.3 programı (R Core Team, 2013) kullanıldı. Çalışma verilerinin raporlanmasında minimum, maksimum, ortalama, standart sapma, medyan, sıklık ve yüzde kullanıldı. Nicel verilerin normal dağılıma uygunlukları Shapiro-Wilk testi ve grafiksel incelemeler ile değerlendirildi. Normal dağılım gösteren değişkenlerin iki grup arası değerlendirmelerinde Bağımsız gruplar t testi kullanıldı. Normal dağılım göstermeyen değişkenlerin iki değerlendirilmesinde Mann-Whitney U test, ikiden fazla grup arası değerlendirmelerinde Kruskal-Wallis test kullanıldı. Gruplar arasındaki farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığı Dunn-Bonferroni test ile analiz edildi. Nicel değişkenler arası ilişki düzeyinin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi kullanıldı. İç tutarlılık düzeyinin belirlenmesinde Cronbach alfa katsayısı kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık $p < 0.05$ olarak kabul edildi.

Araştırmanın Etik Boyutu: Veriler, çalışmanın yürütüldüğü üniversitenin etik kurulunun onayı (Karar no:2021-23-15) ve kurum izni alındıktan sonra toplanmaya başladı. Çalışmanın tüm aşamaları Helsinki Deklarasyonuna uygun biçimde yürütüldü. Anket ve ölçek soruları, Google anket üzerinden (Google Forms) katılımcılara gönderildi. Anket, aydınlatılmış onam formu ve çalışmaya katılmayı onaylama sorusu ile başladı. Veri toplama aracı olarak kullanılacak olan her iki ölçek için yazarlarından kullanım izinleri alındı.

Bulgular

Öğrencilerin yaşları ortalama 20.21 ± 1.12 yıl olup, %89.3'ü (n=109) kadın, %38.5'i (n=47) birinci sınıfta okumaktadır. Katılımcıların %66.4'ü (n=81) halen evde ailesi ile yaşamakta, %77.9'u (n=95) üniversiteden önce büyük şehirde ikamet ettiğini belirtmekte ve %77.0'si ekonomik durumunu (n=94) orta düzeyde tanılamaktadır. Öğrencilerin %78.7'si (n=96) okudukları bölümden memnun olduklarını ifade etmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri (n=122)

	Min-Maks (Medyan) n	Ort±ss %
Yaş (yıl)	18-23 (20)	20.21±1.12
Cinsiyet		
Kadın	109	89.3
Erkek	13	10.7
Sınıf		
1.sınıf	50	41.0
2.sınıf	40	32.8
3.sınıf	8	6.6
4.sınıf	24	19.7
Yaşanılan yer		
Evde tek başına	3	2.5
Evde ailesi ile	81	66.4
Yurtta/lojmanda tek başına	5	4.1
Yurtta/lojmanda kalabalık ortamda	28	23.0
Akraba yanında	3	2.5
Diğer	2	1.6
Ekonomik durum		
Kötü	3	2.5
Orta	94	77.0
İyi	25	20.5
Üniversiteden önce yaşanan yer		
Büyükşehir	95	77.9
İlçe	24	19.7
Kasaba/Köy	3	2.5
Okunan bölümden memnuniyet		
Memnun	96	78.7
Memnun değil	26	21.3
Toplam	122	100.0

Öğrencilerin %14.8'i (n=18) kendini duygusal olarak tanımlarken, %63.1'i (n=77) çevreyle uyum ve ilişkilerinin iyi olduğunu, %58.2'si (n=71) okuldaki arkadaş ilişkilerinin iyi olduğunu, %39.3'ü (n=48) sorunlarına çözüm bulduğunu belirtti. Covid-19 ile ilgili süreçte; %25.4'ü (n=31) kendisinin hastalığı geçirdiğini, %65.6'sı (n=80) aile üyelerinde ya da yakınlarında Covid-19 tanısı alan kişi olduğunu, %18.9'u (n=23) fiziksel, %5.7'si (n=7) ise ruhsal tanı ya da tedavi aldığını bildirdi (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin Fiziksel ve Ruhsal Durumlarına İlişkin Öz-Değerlendirmeleri (n=122)

	Min-Maks (Medyan) n	Ort±ss %
Yaş (yıl)	18-23 (20)	20.21±1.12
Kendini tanımlama		
Duygusal	18	14.8
İçe kapanık	7	5.7
Mükemmelliyetçi	25	20.5
Realist	20	16.4
Sosyal	27	22.1

Tablo 2.'nin devamı...

Yaratıcı, girişimci	8	6.6
Diğer	17	13.9
Çevreyle iletişim ve ilişki		
Kötü	1	0.8
Orta	44	36.1
İyi	77	63.1
Okuldaki arkadaş ilişkisi		
Kötü	3	2.5
Orta	48	39.3
İyi	71	58.2
Sorunlarla baş etmede kullanılan yöntem		
Sorun hakkında düşünmek	47	38.5
Sorunu paylaşmak	17	13.9
Soruna çözüm bulmak	48	39.3
Kendi içine kapanmak	8	6.6
Diğer	2	1.6
Covid-19 geçirme		
Evet	31	25.4
Hayır	91	74.6
Aile üyelerinde / yakınlarda Covid-19 tanısı		
Evet	80	65.6
Hayır	42	34.4
Covid-19 döneminde başka bir tıbbi tanı/tedavi		
Hayır	92	75.4
Fiziksel	23	18.9
Ruhsal	7	5.7
Toplam	122	100.0

Öğrencilerin, KPSÖ toplam puan ortalaması 18.08 ± 5.30 'dur. Öğrencilerin, ÜYUÖ Kişisel uyum alt boyut puanları ortalama 73.40 ± 14.27 , Sosyal uyum alt boyut puanları ortalama 84.68 ± 10.53 Akademik uyum alt boyut puanları 77.66 ± 12.74 'tür (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin KPSÖ ve ÜYUÖ Puanları (n=122)

	Madde sayısı	Olası puan aralığı	Min-Maks (Medyan)	Ort±ss
KPSÖ	6	6-30	6-29 (18)	18.08 ± 5.30
ÜYUÖ – Kişisel uyum	20	20-100	36-100 (75)	73.40 ± 14.27
ÜYUÖ – Sosyal uyum	20	20-100	48-100 (85)	84.68 ± 10.53
ÜYUÖ – Akademik uyum	20	20-100	45-100 (78)	77.66 ± 12.74

Öğrencilerin, yaşları ile KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki belirlenmedi ($p > 0.05$). Katılımcıların yaşları ile ÜYUÖ Sosyal uyum alt boyut puanları arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu saptandı ($r = -0.197$, $p = 0.030$).

Öğrencilerin, cinsiyetlerine, sınıflarına, yaşadıkları yere, ekonomik durumlarına göre, üniversiteden önce yaşadıkları bölgeye göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı ($p > 0.05$).

Öğrencilerin, okudukları bölümden memnun olma durumlarına göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Sosyal uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı ($p>0.05$). Katılımcıların okudukları bölümden memnun olma durumlarına göre ÜYUÖ Kişisel uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi (sırasıyla, $p<0.001$, $p=0.012$). Memnun olanların puanları daha yüksek bulundu (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin Bireysel Özellikleri ile KPSÖ ve ÜYUÖ Puanlarının Karşılaştırılması (n=122)

		KPSÖ	ÜYUÖ - KU	ÜYUÖ - SU	ÜYUÖ - AU
Yaş (yıl)	r	-0.025	-0.165	-0.197	-0.142
	p	0.781	0.069	0.030*	0.119
	n	Ort±ss	Ort±ss	Ort±ss	Ort±ss
Cinsiyet					
Kadın	109	18 (15, 22)	75 (65, 80)	85 (79, 93)	79 (69, 87)
Erkek	13	21 (18, 23)	80 (75, 85)	85 (82, 91)	78 (71, 91)
^a z		-1.856	-1.486	-0.901	-0.344
p		0.063	0.137	0.367	0.730
Sınıf					
1.sınıf	50	18 (15, 22)	75.5 (65, 85)	85 (80, 95)	82 (70, 90)
2.sınıf	40	18 (16, 22.5)	77 (68, 79)	87 (80, 93)	78 (68.5, 83.5)
3.sınıf	8	15.5 (10.5, 21)	74.5 (60, 84.5)	86.5 (76.5, 93)	77.5 (67, 88.5)
4.sınıf	24	18 (15, 23)	72 (62.5, 81)	82 (72, 92)	77 (69, 90.5)
^b χ ²		1.017	0.531	2.370	2.275
p		0.797	0.912	0.499	0.517
Yaşanılan yer					
Tek başına	8	20 (14, 23)	75 (57, 87.5)	86.5 (77, 95.5)	75 (66, 83.5)
Evde ailesi ile	81	18 (15, 22)	75 (68, 81)	85 (80, 92)	80 (71, 90)
Yurtta/lojmanda kalabalık ortamda	28	18 (14, 22)	76.5 (62, 81)	82 (75.5, 93)	71.5 (64.5, 87.5)
Diğer	5	18 (17, 19)	75 (67, 75)	88 (80, 91)	78 (78, 81)
^b χ ²		0.405	0.367	1.526	4.022
p		0.939	0.947	0.676	0.259
Ekonomik durum					
Kötü/Orta	97	17.98±5.26	72.47±14.33	84.31±10.14	77.3±12.86
İyi	25	18.48±5.54	77±13.76	86.12±12.04	79.04±12.42
^c t		-0.420	-1.420	-0.765	-0.608
p		0.675	0.158	0.446	0.545
Üniversiteden önce yaşanan bölge					
Büyükşehir	95	18.39±5.45	74.03±14.58	85.22±10.82	78.15±13.11
İlçe/Kasaba/Köy	27	17±4.62	71.19±13.17	82.78±9.37	75.93±11.4
^c t		1.205	0.914	1.064	0.798
p		0.230	0.363	0.289	0.426
Okunan bölümden memnun olma					
Memnun	96	18.5±4.92	75.81±13.37	85.06±10.52	79.16±12.25
Memnun değil	26	16.54±6.38	64.5±14.2	83.27±10.65	72.12±13.21
^c t		1.688	3.776	0.769	2.556
p		0.094	<0.001*	0.443	0.012*

r=Pearson korelasyon analizi

^aMann-Whitney U test, sonuçlar medyan (birinci çeyreklik, üçüncü çeyreklik) olarak sunulmuştur.

^bKruskal-Wallis test, sonuçlar medyan (birinci çeyreklik, üçüncü çeyreklik) olarak sunulmuştur.

^cBağımsız gruplar t testi

*p<0.05

Öğrencilerin, KPSÖ puanları ile ÜYUÖ Kişisel uyum ($r=0.384$, $p<0.001$), Sosyal uyum ($r=0.284$, $p=0.002$) ve Akademik uyum ($r=0.252$, $p=0.005$) alt boyut puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu saptandı (Tablo 5).

Tablo 5. Öğrencilerin Fiziksel ve Ruhsal Durumlarına İlişkin Öz-Değerlendirmeleri ile KPSÖ ve ÜYUÖ Puanlarının Karşılaştırılması (n: 122)

		KPSÖ	ÜYUÖ - KU	ÜYUÖ - SU	ÜYUÖ - AU
Kendini tanımlama					
Duygusal	18	17 (10, 19)	70 (65, 77)	85 (80, 93)	73 (66, 81)
İçe kapanık	7	10 (7, 16)	53 (45, 70)	77 (73, 84)	64 (55, 67)
Mükemmeliyetçi	25	18 (15, 19)	76 (66, 78)	82 (78, 92)	80 (72, 87)
Realist	20	18 (15.5, 19.5)	74.5 (60, 85.5)	86 (76.5, 91.5)	83.5 (67.5, 92.5)
Sosyal	27	20 (15, 23)	78 (70, 92)	90 (80, 97)	77 (70, 91)
Yaratıcı, girişimci	8	22 (18.5, 25)	81 (62, 86.5)	86.5 (76.5, 94.5)	85.5 (68, 94)
Diğer	17	21 (18, 24)	77 (67, 85)	85 (80, 91)	78 (74, 83)
$b\chi^2$		25.533	11.474	9.644	11.571
p		<0.001*	0.075	0.140	0.072
Çevreyle iletişim ve ilişki					
Kötü/Orta	45	15.36±4.98	66.91±12.19	79.29±9.26	72.02±10.89
İyi	77	19.68±4.83	77.19±14.1	87.83±9.98	80.95±12.65
$^c t$		-4.713	-4.080	-4.681	-3.952
p		<0.001*	<0.001*	<0.001*	<0.001*
Okuldaki arkadaş ilişkisi					
Kötü/Orta	51	16.53±4.76	67.22±13.38	79.31±10.86	74.73±12.24
İyi	71	19.2±5.41	77.85±13.28	88.54±8.45	79.76±12.76
$^c t$		-2.822	-4.347	-5.272	-2.186
p		0.006*	<0.001*	<0.001*	0.031*
Sorunlarla baş etmede kullanılan yöntem					
Sorun hakkında düşünmek	47	17 (14, 20)	75 (63, 83)	83 (76, 92)	73 (67, 86)
Sorunu paylaşmak	17	17 (14, 18)	72 (65, 78)	91 (83, 97)	80 (72, 85)
Soruna çözüm bulmak	48	20 (18, 23.5)	77 (71, 81.5)	87.5 (80, 95)	81.5 (71, 91.5)
Kendi içine kapanmak	8	10.5 (8.5, 19)	63 (59, 75)	76.5 (65, 85.5)	72.5 (59, 84.5)
Diğer	2	14 (6, 22)	67 (65, 69)	78 (74, 82)	73.5 (64, 83)
$b\chi^2$		19.432	5.528	12.767	6.897
p		0.001*	0.237	0.012*	0.141
Covid-19 geçirme					
Evet	31	18.29±4.85	72.19±15.16	88.03±8.38	79.84±11.91
Hayır	91	18.01±5.46	73.81±14.02	83.54±10.98	76.91±12.99
$^c t$		0.253	-0.544	2.080	1.105
p		0.801	0.587	0.040*	0.271
Aile üyelerinde / yakınlarında Covid-19 tanısı					
Evet	80	17.93±5.15	73.01±14.62	84.81±10	78.09±12.75
Hayır	42	18.38±5.61	74.14±13.74	84.43±11.61	76.83±12.83
$^c t$		-0.450	-0.414	0.191	0.515
p		0.653	0.679	0.849	0.608
Covid-19 döneminde başka bir tıbbi tanı/tedavi					
Hayır	92	18 (15, 22)	77 (67.5, 81)	85 (79, 93)	78 (70, 87)
Fiziksel	23	18 (12, 23)	72 (59, 89)	88 (82, 93)	81 (63, 91)
Ruhsal	7	17 (11, 19)	66 (49, 70)	80 (73, 85)	74 (64, 89)
$b\chi^2$		0.831	5.963	1.936	0.775
p		0.660	0.051	0.380	0.679

^aMann-Whitney U test, sonuçlar medyan (birinci çeyreklik, üçüncü çeyreklik) olarak sunulmuştur.

^bKruskal-Wallis test, sonuçlar medyan (birinci çeyreklik, üçüncü çeyreklik) olarak sunulmuştur.

^cBağımsız gruplar t testi

* $p<0.05$

Öğrencilerin, kendilerini tanımlama şekillerine göre ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Katılımcıların sorunlarla baş etmede kullandıkları yöntemlere göre KPSÖ toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0.001$). Kendilerini içe kapanık olarak tanımlayanların puanlarının sosyal, yaratıcı ve girişimci ve “diğer” şekillerde tanımlayanların puanlarından düşük olduğu saptanmıştır (sırasıyla, $p=0.006$, $p=0.007$, $p=0.002$).

Öğrencilerin, çevreleriyle olan iletişim ve ilişki düzeyine göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır (sırasıyla, $p<0.001$, $p<0.001$, $p<0.001$, $p<0.001$). İlişkilerini iyi düzeyde tanımlayanların puanlarının kötü/orta düzeyde olanlardan yüksek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin, okuldaki arkadaşlarıyla ilişki düzeyine göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır (sırasıyla, $p=0.006$, $p<0.001$, $p<0.001$, $p=0.031$). İlişki düzeyi iyi olanların puanlarının kötü/orta düzeyde olanlardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Öğrencilerin, sorunlarla baş etmede kullandıkları yöntemlere göre ÜYUÖ Kişisel uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Bununla birlikte sorunlarla baş etmede kullandıkları yöntemlere göre ÜYUÖ Sosyal uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Soruna çözüm bulmayı tercih edenlerin puanlarının sorunu paylaşan, sorun hakkında düşünen ve kendi içine kapananların puanlarından yüksek olduğu saptanmıştır (sırasıyla, $p=0.007$, $p=0.049$, $p=0.017$). Ayrıca öğrencilerin sorunlarla baş etmede kullandıkları yöntemlere göre ÜYUÖ Sosyal uyum ve KPSÖ toplam puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p=0.001$, $p=0.012$). Sorunu paylaşmayı tercih edenlerin puanlarının sorun hakkında düşünen ve kendi içine kapananların puanlarından yüksek olduğu saptanmıştır (sırasıyla, $p=0.008$, $p=0.012$).

Öğrencilerin, Covid-19 geçirme durumlarına göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Öğrencilerin, Covid-19 geçirme durumlarına göre ÜYUÖ Sosyal uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p=0.040$). Covid-19 geçirenlerin puanları daha yüksektir.

Öğrencilerin, aile üyelerinde ya da yakınlarında Covid-19 tanısı alan kişi olma, Covid-19 döneminde başka bir tıbbi tanı/tedavi alma durumlarına göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). (Tablo 5).

Öğrencilerin, KPSÖ puanları ile ÜYUÖ Kişisel uyum ($r=0.384$, $p<0.001$), Sosyal uyum ($r=0.284$, $p=0.002$) ve Akademik uyum ($r=0.252$, $p=0.005$) alt boyut puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu saptandı (Tablo 6).

Tablo 6. Öğrencilerin KPSÖ ve ÜYUÖ Puanları Arasındaki İlişki ($n= 122$)

KPSÖ	r	p
ÜYUÖ – Kişisel uyum	0.384	<0.001*
ÜYUÖ – Sosyal uyum	0.284	0.002*
ÜYUÖ – Akademik uyum	0.252	0.005*

r=Pearson korelasyon analizi

* $p<0.05$

Tartışma

Üniversite öğrencilerinin Covid-19 pandemisi sırasında, üniversiteye uyumları ve psikolojik sağlamlıkları arasındaki ilişkiyi bulmak amacıyla yapılan çalışmadaki verilere göre; yaş ve ÜYUÖ sosyal alt boyutu arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yaş arttıkça öğrencilerin, üniversiteye sosyal uyumları azalmaktadır. Smith ve Naylor (2001), Bülbül ve Acar-Güvendir'in (2014) yaptığı çalışma bulgularında da yaşı büyük olan üniversite öğrencilerinin, üniversitede sosyal uyum konusunda zorlandıkları çalışmamızı desteklemektedir.^(17,18) Öztemel (2010)'daki çalışmasında ise, yaş yükseldikçe öğrencilerin, kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur.⁽¹⁹⁾ Bulgular doğrultusunda, yaş değişkeni ile farkındalığın artması nedeni ile alışkanlıkların, adaptasyonun ve sağlam ilişkiler kurulmasının artacağı, fakat ilişkilerin kalıplaşacağı düşünülmüşürse, farklı sosyal çevreye uyumun zorlaşacağı düşünülmüştür.

Öğrencilerin sınıflarına ve cinsiyetlerine göre, KPSÖ ve ÜYUÖ toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Erkoç ve Danış (2020); Güngörmüş ve ark. (2015) yaptıkları çalışmalarda da sınıf değişkeni psikolojik sağlamlığı etkilememektedir.^(2,20) Savitsky ve ark. (2020)'nın çalışmasında ise, psikolojik dayanıklılığın, demografik değişkenlerden anlamlı bir şekilde ilişkili olmadığı belirtilmektedir.⁽²¹⁾ Sarmiento ve ark. (2021) çalışmasında ise, 4. sınıfta okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Kadınların psikolojik sağlamlığının yüksek olduğu çalışmalar olduğu gibi, düşük olduğu çalışmalarda mevcuttur.^(2,20,22) Bazı çalışmalarda ise, anlamlı bulunmamıştır.^(22,23) Leary ve DeRosier (2012) çalışmasında ise, cinsiyet değişkeninin psikolojik sağlamlık ve sosyal uyumda belirleyici bir faktör olmadığı bulunmuştur.⁽³⁾ Psikolojik sağlamlık dolayısı ile üniversiteye uyumu etkileyen değişkenler, tek başına doğrudan sınıf ve cinsiyet ile ilişkili olabileceği gibi farklı deneyimlerden de etkilenebilmektedir. Bunlar, yaşanmış travmatik durumlar, olumsuz yaşam olayları, stres faktörleri, zeka, sosyal destek gibi çok fazla değişken olması olarak açıklanabilir. Sınıflar arasında farklılık olmamasını, hemşirelik mesleği gibi, kişisel deneyimlerin önemli olduğu bir bölüm okumanın getirmiş olduğu süreç olduğu düşünülebilir. Cinsiyet gibi varoluşsal ve değiştirilemez bir değişkenin, geçmişte yaşanan deneyimler, aile yaşantısı, sosyal destek gibi farklı çevresel faktörlerle şekillenebildiği sonucuna varılmıştır. Dolayısı ile bu farklılıklarla üniversiteye gelen bir öğrencinin üniversiteye uyum süreci de, psikolojik sağlamlığın farklı değişkenleri ile değişecektir. Diğer taraftan çalışmaya katılan erkek öğrenci sayısının kısıtlı olması da sonucu etkilemiş olabilir.

Öğrencilerin; yaşadıkları yere, ekonomik durumlarına, üniversiteden önce yaşadıkları bölgeye göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ alt boyut puanları arasında ilişki bulunamamıştır. Sarmiento ve ark. (2021) çalışmasında, yalnız ve başkaları ile yaşayan öğrencilerin, aileleri ile yaşayanlara göre, psikolojik sağlamlıkları diğerlerine göre yüksektir.⁽²²⁾ Güngörmüş ve ark. (2015)'te yaptıkları çalışmada ise, kötü ekonomik duruma sahip olan öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının da kötü olduğu ve üniversiteye geldikleri bölgelere bakıldığında, gelinen bölgenin psikolojik sağlamlıklarını etkilediği sonucu bulunmuştur.⁽²⁾ Cao ve ark. (2020)'deki çalışmasında kentsel bölgelerde yaşayan üniversite öğrencilerinin, kırsal bölgedeki üniversite öğrencilerine oranla daha az anksiyete yaşadıkları bulunmuştur.⁽¹³⁾ Dikici ve ark. (2023)'teki çalışmalarında, ekonomik durumu iyi olan öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının da yüksek olduğu ortaya konmuştur.⁽⁴⁾ Çalışmamızda, yukarıdaki değişkenler ile ilişki bulunamamasını, kişilerin sosyal destekleri, geçmiş deneyimleri, yaşamlarındaki stres ile baş etme süreçleri, bölgesel ve kültürel olarak stres faktörlerinin değişmesi nedeni ile olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin okudukları bölümden memnun olma durumlarına göre, KPSÖ ve ÜYUÖ toplam puanları arasında ilişki olmamasına rağmen, ÜYUÖ Kişisel uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Naralan ve Kaleli (2012), çalışmasında öğrencilerin %68,5'nin okudukları memnun oldukları bulunmuştur.⁽²⁴⁾ Yaylalı ve ark.'larının (2006) araştırmasında ise öğrencilerin %30'unun eğitim gördükleri bölümden memnun olmadıkları bulunmuştur.⁽²⁵⁾ Öğrencilerin, okudukları bölümden memnun

olmaları ve severek okumaları akademik başarılarını artıracak, kişisel olarak da üniversiteye uyum süreçlerini güçlendirecek etkiye sahip olmakla birlikte, akademik uyumun artması, kişisel uyumun da artmasını etkileyen bir faktör olacaktır. Aslında üniversite yaşantısında, kişisel uyumun yüksek olması, yeni bir ortama uyumun hızlı bir şekilde geliştirileceğini ve kişinin psikolojik sağlamlığının yüksek olduğunu düşündürmektedir.

Çalışmamızda, çevreleri ile olan iletişim ve ilişki düzeyleri ve okuldaki arkadaşları ile ilişki düzeylerine göre ÜYUÖ ve KPSÖ arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin, yalnızlık hissettiklerini, iletişim sorunları yaşadıkları, sosyallik ve iletişim becerilerini kullanmada zorluklar çektikleri, akademik, psikososyal uyum eksikliği yaşadıklarını gösteren çalışmalar vardır.^(26,27) Bunun yanı sıra sosyal olmanın etkileşim içinde olmanın, psikolojik sağlamlığı artıran bir faktör olduğu bulunmuştur.^(10,11) Leary ve DeRosier (2012)'de üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, sosyal ilişkilerin, üniversiteye uyumu artırdığı sonucu bulunmuştur.⁽³⁾ Yaş ortalamaları ve gelişimsel dönemleri nedeniyle çevreleri ile ilişkilerinde önemli olan grup arkadaş ilişkileri olmakta, bu ilişkiyi sürdürebilme becerileri üniversite yaşamına uyumu da artırmakta, üniversiteye uyumun artması psikolojik sağlamlığında yüksek olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, hemşirelik mesleğinin doğası olan, iletişim ve empati kavramları oldukça önemlidir. Öğrencilerin, üniversite ve farklı alanlarda uyum süreçlerinin var olması, iletişim ve insanı anlama, empati düzeyleri artıkça, mesleğe yönelik adaptasyonlarının artacağını düşündürmektedir.

Öğrencilerin, sorunlarla baş etmede kullandıkları yöntem ve kendilerini tanımlama şekillerine göre, ÜYUÖ ve KPSÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Kendilerini içe kapanık olarak tanımlayanların puanları, sosyal, yaratıcı, girişimci olarak değerlendiren öğrencilere göre düşük bulunmuştur. Bu sonuçtan yola çıkarak, iletişim ve ilişki kurma konusunda iyi olan öğrencilerin, sorun paylaşmada destek almayı tercih ederek iletişim kurdukları düşünüldüğünde, iletişim kurmanın, üniversiteye uyumda sosyal uyumu da artırdığı düşünülebilir. Şahin ve Buzlu (2017), üniversite öğrencileri, yaptığı çalışmada, en fazla sorunlara, kendine güvenerek yaklaştıkları kullandıkları görülmüş olmasına rağmen, öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ile etkili baş etme arasında ilişki bulunmamıştır.⁽²⁸⁾ Leary ve DeRosier (2012)'deki çalışmalarında, sorunlar ile etkili baş etmenin, üniversitede yaşanan sorunlara karşı psikolojik dayanıklılığı artırdığı ifade edilmektedir.⁽³⁾ Güler ve Çınar'ın (2010), öğrencilerin algıladıkları stres ve baş etme yöntemleri ile ilgili çalışmada ise sosyal destek arama puanının en az kullanıldığı bulunmuştur.⁽²⁹⁾ Bu sonuca göre iletişim ve ilişki kurma konusunda iyi olan öğrencilerin sorunlarını paylaşma

konusunda iletişim kurmayı tercih ettikleri ve sosyal destek arama davranışı içine girdiklerini düşündürmekle birlikte, psikolojik sağlamlığın bir göstergesi olan, sorun çözme becerilerini de etkilemektedir. Sorun çözme konusunda, iletişim kuran ve sosyal destek arayan öğrencilerin, sosyal uyumlarının yükseleceği, üniversite yaşamına daha kolay uyum sağlayacakları düşünülmüştür.

Toplumları ve insanları etkileyen ve iz bırakan doğal afetler ve salgınlar gibi travmatik yaşantılar, olaydan sonraki yaşama ilişkin bakış açılarını değiştirmekte ve psikolojik sağlığı olumsuz yönde etkileyebilmektedir.⁽³⁰⁻³²⁾ Öğrencilerin, aile üyelerinde ya da yakınlarında Covid-19 tanısı alan kişi olma, Covid-19 döneminde başka bir tıbbi tanı/tedavi alma durumlarına göre KPSÖ toplam, ÜYUÖ tüm alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamış olmasına rağmen, Covid-19 hastalığı yaşama durumlarına göre ÜYUÖ Sosyal uyum alt boyut puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Covid-19 hastalığı geçirenlerin puanları daha yüksektir. Cao ve ark. (2020) çalışmasında, ailelerinde Covid-19 hastalığı olan üniversite öğrencilerinin kaygı düzeyleri daha yüksek bulunmuştur.⁽¹³⁾ Karataş'ın (2020) çalışmasında da, travma sonrası büyüme ve başkalarıyla ilişkilerde değişimin nispeten düşük düzeyde (%24.80) gerçekleştiğinin bulunmasına rağmen; travmayı birebir yaşamış olmak, yaşamdan anlam bulma ve bağ kurmayı güçlendirecek sosyalleşme sistemlerinin aktive olmasına sebep olacaktır.⁽³³⁾ Çalışmamızda, bireysel olarak hastalıkla karşılaşan öğrencilerin, hastalığın doğasından dolayı anksiyete yaşadıkları ve buldukları ortamlarda kendilerini sosyal olarak izole ettikleri düşünülmüştür.

Covid 19 pandemisi döneminde dünyadaki tüm bireylerde olduğu gibi öğrencilerde de birtakım fizyolojik ve ruhsal değişiklikler olmuştur. Çalışmamızda Covid-19 döneminde başka bir tıbbi tanı/tedavi alma durumlarına göre ölçek puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamasına rağmen, Cao ve ark. (2020); Savitsky ve ark. (2020) tarafından yapılan çalışmalarda, COVID-19 pandemisi sırasında üniversite öğrencilerinin orta ve yüksek düzeyde anksiyete tanısı aldıkları bulgulanmıştır.^(13,21) Çubuk (2020)'de Covid 19 salgını sırasında terapi alan öğrenciler ile yaptıkları fenomenolojik bir çalışmaya 13 öğrenci katılmış, çoğunun nesne kaybına yönelik ego kaybı yaşadığı ve bu duruma depresif bir şekilde tepki gösterdikleri ortaya çıkmıştır.⁽³⁴⁾ Bu çalışmada ruhsal hastalık tanısı almış olan öğrenci sayısının azlığı, öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının orta düzeyde olmasının bir sonucu olabilir.

Çalışmada, Öğrencilerin, KPSÖ puanları ile ÜYUÖ Kişisel uyum, Sosyal uyum ve Akademik uyum alt boyut puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Alsadi ve Drabie (2020) çalışmasında, psikolojik sağlamlık ve psikolojik

uyum ve yaşam amacını yordama arasında pozitif yönde bir korelasyon bulunmuştur.⁽⁵⁾ Dikici ve ark. (2023)'te Covid 19 sonrası öğrencilerin, psikolojik sağlamlıklarına baktıkları çalışmada, psikolojik sağlamlık düzeylerinin orta düzeyde bulunduğu ve bu paralel olarak da, yarısının normal duruma orta derecede uyum sağladığı bulunmuştur.⁽⁴⁾ Üniversite öğrencilerinin, üniversite yaşantısına uyum düzeylerini gösteren alt boyutların hepsinin, psikolojik sağlamlıkla ilişkili olduğu düşünülürse, psikolojik sağlamlığın bir özelliği olan yeni süreçlere uyum ve esneklik yeteneği önemlidir. Bu bulgu, çift taraflı düşünüldüğünde, her iki parametre birbirini destekler niteliktedir. Hem psikolojik sağlamlığı yüksek olan öğrencilerin üniversiteye uyumları yüksek olacak, hem de üniversiteye uyum süreci artıca psikolojik sağlamlık düzeyleri de artacaktır.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmada, öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının orta düzeyde olduğu, üniversite yaşamına uyumlarının da orta düzeyde olduğu belirlendi. Öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ile üniversite yaşamına uyumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görüldü. İnsanın yaşamında pandemide olduğu gibi pek çok krizler olabileceği öngörülerek bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının ve üniversite yaşamına uyumun artırılması amacıyla yapılandırılmış programların oluşturulması önerilmektedir. Bu kapsamda; oryantasyon programları uygulanması ve düzenli danışmanlık toplantıları yapılması, öğrenci kulüplerinin aktivitelerine katılmaya teşvik edilmesi ve öğrencilerin kendilerini tanımalarını sağlayacak programların (mindfulness, koçluk, mentorluk vb.) geliştirilmesi, hemşirelik öğrencilerinin gelecekte profesyonel ve sosyal yaşamlarında karşılaşacakları krizlerle baş edebilmeleri için güçlendirilmesinde yararlı olacaktır.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Çalışma verileri sadece bir kurumun öğrencilerini kapsamaktadır. Ayrıca veri toplama sürecinde eğitim hibrit olarak sürdürüldüğünden öğrencilerle etkileşim kısıtlı kalmış ve anketler çevrimiçi uygulandığından geri dönüş oranı beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Yazar Katkıları: Fikir/Kavram (TD, EU), Çalışma Tasarımı (TD, EU, ÜK), Denetleme/Danışmanlık (EU, ÜK), Veri Toplama (TD, EU), Veri Analizi ve Veri Yorumlama (TD), Tabloların oluşturulması (TD, EU), Literatür Taraması (TD, EU, ÜK), Makalenin Yazımı (TD), Başvuru öncesi son kontrol (EU, ÜK).

Kaynaklar

1. Aslan S. Üniversite Yaşamına uyum ölçeği'nin geliştirilmesi development of adjustment to university life scale. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education). 2015; 30(4): 132-145.
2. Güngörmüş K, Okanlı A, Kocabeyoğlu T. Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıkları ve etkileyen faktörler. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi -Journal of Psychiatric Nursing.2015; 6(1): 9-14.
3. Leary K, DeRosier ME. Factors promoting positive adaptation and resilience during the transition to college. Psychology. 2012;3(12A): 1215-1222. DOI:10.4236/psych.2012.312A180.
4. Dikici A, Sarıtürk M, Haberveren HK, Şahin R, Yardım Ö. Covid-19 pandemi döneminde üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlık düzeylerinin belirlenmesi. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. 2023; 13(1):86-92.
5. Alsadi R, Drabie Aİ. Relationship between psychological resilience, psychological adaptation and purpose in life among university students in the preparatory year. American Journal of Education and Learning. 2020; 5(1): 96-111.
6. Mert A, Çetiner P. Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum ile benlik ayrılaşması arasındaki ilişkinin incelenmesi. Sakarya University Journal of Education, 2018; 8(3): 190-204.
7. Zhang W, Wang K, Yin L, et al. Mental health and psychosocial problems of medical health workers during the Covid-19 epidemic in China. Psychother Psychosom. 2020;89(4):242-250.doi: 10.1159/000507639.
8. Doğan H, Akçalı G. Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları sosyo-ekonomik sorunlar üzerine bir inceleme. Journal of University Research, December. 2021; 4(3): 309-316.
9. Çamur G, Eraslanlı B, Abukan B, Canım F. Covid-19 pandemisinde üniversite öğrencilerinin değişen yaşamları ve online (çevrimiçi) eğitimleri üzerine bir araştırma. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi. 2022; 7(1): 247-266.
10. Wang C, Cheng Z, Yue XG, & McAleer M. Risk management of COVID-19 by universities in China. Journal of Risk and Financial Management.2020;13(2):36. <http://doi.org/10.3390/jrfm13020036>.
11. Kürtüncü M, Kurt A. Covid-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar. Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD) Eurasian Journal of Researches in Social and Economics (EJRSE).2020; 7(5): 66-77.
12. Yıldız E. Posttraumatic growth and positive determinants in nursing students after COVID-19 alarm status: A descriptive cross-sectional study. Perspect Psychiatr Care. 2021 57(4):1876-1887.doi: 10.1111/ppc.12761.
13. Cao W, Fang Z, Hou G, Han M, Xu X, Dong J, et al. The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. Psychiatry Res. 2020; 287:112934. doi: 10.1016/j.psychres.2020.112934.
14. Earvolino Ramirez M. Resilience: A concept analysis. Paper presented at the Nursing forum. 2007.

15. Doğan T. Kısa Kısa Psikolojik Sağlık Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Happiness & Well-Being*. 2015; 3(1):93-102.
16. Öz F, Yılmaz BE. Ruh sağlığının korunmasında önemli bir kavram: psikolojik sağlık. *Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*. 2009; 16(3): 82-89.
17. Smith J, & Naylor RA. Dropping out of university: A statistical analysis of the probability of withdrawal of UK university students, *Journal of the Royal Statistical Society*. 2001;164 (2): 389-405.
18. Bülbül T, Acar-Güvendir M. Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 2014; 4 (1), 397-418.
19. Öztemel K. Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi. *Politeknik Dergisi*. 2010;13 (4), 319-325.
20. Erkoç B, Danış MZ. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlık düzeylerinin tespit edilmesine yönelik bir araştırma. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2020 ;4(1): 34-42.
21. Savitsky B, Findling Y, Erel A, Hendel T. Anxiety and coping strategies among nursing students during the Covid-19 pandemic. *Nurse Educ Pract*. 2020; 46. doi: 10.1016/j. nepr.
22. Sarmiento AS, Ponce RS, Bertolín AG. Resilience and COVID-19. an analysis in university students during confinement. *Educ.Sci*. 2021;11(9): 533. doi.org/10.3390/educsci11090533.
23. Aydın M, Egemberdiyeva A. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlık düzeylerinin incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*.2018; 3(1): 37-53.
24. Naralan A, Kaleli SS. Üniversite öğrencilerinin üniversiteden beklentileri ve bölüm memnuniyeti araştırması: Atatürk Üniversitesi örneği. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*. 2012; 4(1): 1309-8039.
25. Yaylalı M, Oktay E, Özen Ü, Akan Y, Özer H, Kızıltan A, Naralan A, Doğan EM, Özçomak MS. ve Aktürk E. Üniversite gençliğinin sosyoekonomik profili araştırması. No: 955. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınevi; 2006.
26. İkiz EF, Otlu BM. Üniversite yaşamına uyum sürecinde yaşanan sorunlar ve başa çıkma yolları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2015; 13(4): 35-52. Doi Number: 10.18026/cbusos.93556.
27. Yao B, Han W, Zeng L, & Guo X. Freshman year mental health symptoms and level of adaptation as predictors of Internet addiction: A retrospective nested case-control study of male Chinese college Students. *Psychiatry Research*. 2013; 210(2):541-547.
28. Şahin G, Buzlu S. Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sağlamlığın öz yeterlilik sosyal destek ve etkili baş etme ile ilişkisinde algılanan stresin aracı rolü. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2017; 20:2: 122-136.
29. Güler Ö, Çınar S. (2010). Hemşirelik öğrencilerinin algıladıkları stresörler ve kullandıkları baş etme yöntemlerinin belirlenmesi. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*. 2019;6 (1):74 – 83. doi.org/10.17681/hsp.466581.
30. Akcan G. Travma sonrası büyüme: bir gözden geçirme. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 2018; 3(3): 61-70.

31. Duman N. Travma sonrası büyüme ve gelişim. Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi.2019; 4(7):178-184.
32. Kaya B. Pandeminin ruh sağlığına etkileri. Klinik Psikiyatri Dergisi. 2020; 23:123-124. doi:10.5505/kpd.2020.64325.
33. Karataş Z. Covid-19 pandemisinin toplumsal etkileri, değişim ve güçlenme. Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi. 2020; 4(1): 3-15.
34. Çubuk B. Covid-19 ile gelen kayıp nesne, yas ve depresyon. Yalova Sosyal Bilimler Dergisi. 2020; 10(21):90-99.